

ἄλλοθεν θρησκείαν. Λαμβάνοντες προσέτι καυχώμενοι ἀλαζονικῶς οἱ Παπιστοί, οἱ οἱ Γραικοὶ καὶ ἄλλοι τῆς Ἀνατολῆς λαοὶ ἐκεντίθησαν δὴθεν καὶ τῶν Λαζαριστῶν τούτων καὶ τῶν Ἐλεμνητῶν Καλογραιῶν εἰς τὴν ἐκπαίδευσιν τῶν τέκνων, ἀρρένων καὶ κορασίων. Οἱ Γραικοὶ ἐξ ἡμνημονεύτων χρόνων εἶχον ἀρρένικα σχολεῖα παντοῦ, φροντίζοντες, ὀλίγον καὶ περὶ τῆς μαθήσεως τῶν κορασίων. Ἀπὸ δὲ 30 περίπου ἤδη ἐτῶν ἀνέστησαν καὶ Παρθεναγωγεῖα καὶ ἐταιρεῖας ὑπὲρ αὐτῶν, ἀκολουθοῦντες μᾶλλον τὸ παράδειγμα τῶν Διαμαρτυρομένων λαῶν καὶ οὐκ ὡς Παπιστῶν, ἀλλὰ πρὸ πάντων παιθόμενοι αὐτοὶ οἰκοθεν ἐκ παλαιοῦ περὶ τῆς ἀνάγκης τῆς ἐκπαίδευσως τοῦ γυναικείου φύλου διὰ τὴν ἐθνικὴν αὐτῶν πρόοδον καὶ τὴν διάδοσιν τῆς γλώττης. Οὕτως οἱ Λαζαριταί, οὕτως αἱ Ἐλεμνητρίαι Κελογραῖται τοῦ Παπισμοῦ δὲν συνέπραξαν, φερ' εἰπεῖν, εἰς τὴν σύστασιν τῶν Γραικικῶν Σχολείων τῆς Σμύρνης, τῆς Τραπεζοῦντος, τῆς Χρυσουπόλεως καὶ ἄλλων παμπούλων ὁρθόδοξων κοινοτήτων. Πρὸς τί λοιπὸν ἡ ψευδοκαύχησις αὐτῆς; ἵνα ἔχρῃσω; ὁ ἱεροτυλισμὸς τὸ προνόμιον τοῦ προβάλλειν καὶ σκανδαλίζειν τὴν Ὀρθόδοξον ἐκκλησίαν, εἶναι γνωστὸν καὶ βέβαιον, οἱ ἅμα συσπείεσθαι ἐν Θήρᾳ [Σαντορήνῃ] οἱ Γαλλίδες Καλογραῖται ἐνηργήσαν καὶ Γραικικὸν Παρθεναγωγεῖον, ἵνα ἔχουσιν ὅπως αὐταὶ τὴν πνευματικὴν ἐπὶ τῶν Θεραϊδῶν ὁδήγησαν. Τοιαῦτ' ἀσκήνδαλα μόνον γινώσκει καὶ ἀγαπᾷ ὁ Παπισμὸς.

Σημειούμεν ἐντέλει, οἱ οἱ γράφοντες ἀπὸ Λουγδούνου σαφώτατοι καὶ ἀνεξέτητος Γάλλοι ἀγγελλονται καυχώμενοι, ὅτι ἀγοὶ τοῦ νῦν ἐσύστησαν ἐν μὲν Κωνσταντινουπόλει Λαζαρισταὶ 17 ἄλλους Καλογήρους καὶ 44 Καλογραῖας, διδάσκοντας ὑπὲρ τὰ 1500 παῖδια, ἐν οἷς πολλὰ τῶν αἰρετικῶν [δηλαδὴ Γραικῶν καὶ Ἀρμενίων], ἐν δὲ Σμύρνῃ 13 ἱερεῖς (Λαζαρισταὶ ἱεροῦται), 6 ἄλλους Καλογήρους καὶ 23 Καλογραῖας, διδάσκοντας ὑπὲρ τὰ 1000 παῖδια, ἐν οἷς καὶ πολλὰ αἰρετικῶν. Ἐλπίζουσι δὲ, ὅτι ὅμοια τοιαῦτα καταστήματα θέλουσιν διὰ τῆς διδασκαλίας καὶ τῆς θεραπείας τῶν πασχόντων φυτεύσει τὸν σπόρον τῆς πίστεως μετὰ τῶν σχισματικῶν ἑλθόντων.

Ὁ φίλοι συμπολίται Λατῖνοι τοῦ Αἰγαίου, τῆς Σμύρνης καὶ ὅσων ἄλλων τόπων. Ὡς πότε τὰ τοιαῦτα σκάνδαλα, τὰ ὅποια, ὡς φαίνεται, προκαλεῖτε καὶ σῆς ἐκ τῆς Δύσεως διὰ τὴν ζημίαν καὶ θλίψιν τῆς Ἀνατολῆς; ἔχετε ἀρκετὴν πείραν τοῦ κόσμου καὶ κρίσιν φιλοδικαίαν καὶ συμπάθειαν ἀδελφικὴν μετὰ τῶν Γραικῶν, ὥστε νὰ νοήσετε καὶ τοῦτο μόνον, ὅτι ἡ θρησκευτικὴ διδασκαλία τῆς Ρώμης, καθ' ἣς ἐξανίστανται σημερον αὐτοὶ οἱ τοῦ Λατίου πολῖται εἶναι ὀχιμόνον ἀντεπαγγελικὴ καὶ ἀντικανονικὴ καὶ ἀσύμφορος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα, ἀλλὰ καὶ φυτὸν ἐξωτικὸν καὶ ἐπομένως ἀτυχεῖ ἐν τῇ Ἀνατολῇ κατὰ φυσικὸν λόγον, ὡς ἐλεγέ τις Λατῖνος νομικὸς. Ἀνθελεται λοιπὸν θέμεθε καὶ μυρίζετε ὡς ἄνθος εὐώδης αὐτὸ τὸ σπριθωκὸν φυτὸν, τὸ ὅποιον

ἐτάραξε πάντοτε τὸν κόσμον; Τίς εἰς ἐμποδίζει; Ἀλλὰ διὰ τί νὰ μισήτε τοὺς ἀδελφούς σας; Διὰ τί νὰ τοὺς ἐνοχλήτε; I. Γ. Α.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΜΟΥΣΑ ΘΗΛΑΖΟΥΣΑ.

Οὕτως ἐπιγράφεται βιβλίον Ποιητικὸν ὑπὸ Ν. Κατράβα, ἐσχάτως ἐκδοθὲν τύποις Ν. Σταμένη. Διὰ νὰ κρίνῃ τις ποιητὰς πρέπει. λέγουσι, νὰ ᾄδῃ καὶ ὁ κρίνων ποιητὴς, καὶ δυστυχῶς τὸ πρόπον τοῦ το ἑλλείπει ἀπ' ἡμῶν. Μολατούτα τολμῶμεν νὰ εἰπώμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τούτου. Ὁ Ποιητὴς τούτου εἶναι μόλις δεκαοκταετὴς ἐτι, μικρᾶ, τυχῶν ἐπιμελείας περὶ τὴν ἐνταῦθα αὐτοῦ σπουδὴν, ὡς καὶ ὁ ἴδιος λέγει ἐν τῷ προλόγῳ αὐτοῦ, ἕνεκα οὐ μόνον τῆς ὕλης τῶν οἰκείων καταστάσεως, αὐτῶν ἀλλὰ καὶ τῆς ἐτιχείρονος καταστάσεως τῶν καθ' ἡμᾶς Σχολείων ἀπόδοχος δὲ ὅπως δὴποτε γενόμενος ἐδόθη εἰς τὴν ποίησιν, ἐκδύς πρὸ τινος χρόνου ὀλίγα τινὰ Ποιητικὰ δοκίμια, καὶ ἤδη τὴν θηλαζούσαν Νουσαν.

Ἡ ἐπιγραφή καὶ τοῦ πρώτου βιβλίου καὶ τοῦ τελευταίου τούτου δεικνύουσιν, ὅτι καὶ ὁ ποιητὴς αἰθῶνται, ὅτι δὲν εἶναι μουσηγέτης Ἀπόλλων, ὥστε ἤθελε τις εἶναι ἄδικος, ἂν ἐκφέρῃ κρίσιν πικροτέραν περὶ τῶν ποιημάτων τούτων. Ἡμεῖς διήλθομεν ὅλον τὸ βιβλίον, καὶ ἐπέσθημεν ὅτι ὁ νέος οὗτος δύναται ποτε νὰ καταστήθῃ καλὸς ποιητὴς· ὁ ἄνθρωπος δὲν γεννᾶται ὡς ἡ Ἀθηνᾶ, ἀλλὰ βαρβηρὸν οὖρεται πρῶτον γεννᾶται θρέφει νήπιον, ἔχον ἀνάγκην τῶν μητρικῶν περιθάλψεων, ἔπειτα δὲ κατὰ μικρὸν ἀποκτὰ σύστασιν ἀνδρικὴν. Τοιοῦτον δὲ τι λέγομεν καὶ περὶ τοῦ νέου τούτου ποιητοῦ. Ἀλλ' ἠγάλαμεν φανῆ ἄδικον κριτῆν, ἐὰν δὲν ὁμολογήσωμεν ὅτι ἐν τούτοις ὑπάρχουσι καὶ μέρη τῆς ποιήσεως αὐτοῦ, τὰ ὅποια τιμῶσι τὸν νέον, καὶ προϋπόσχονται, ἐτι ὁ τούτων ποιητὴς ἔσται ποτε καὶ αὐτοῦ ποιητικώτερος.

Ἄν δὲ πού ὁ νέος Ποιητὴς φαίνεται μιμητὴς ἄλλων Ποιητῶν, τοῦτο δὲν δύναται νὰ ὀνομασθῇ δουλικὴ ἀπομίμησις, ὡς ἄλλοι πικροὶ κριτοὶ εἶπον. Ἡ ποίησις εἶναι λειμὼν, εἶναι κῆπος, ἔχων παντοῖα εἶδη ἀνθέων, ὅθεν ἀνθολογοῦσιν οἱ ποιηταὶ ὅτι παράδοξον λοιπὸν, ἂν δύο ἢ καὶ περισσότεροι ἀνθολογῶσιν ἐξ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ ἀνθους; μήπως ἡ μέλισσα δὲν ἐκμυζᾷ, ὅθεν ἴσως ἄλλη πρὸ αὐτῆς ἐξεμυζήσεν; Ἐννοεῖται ὅτι τὸ καλλήτερον ἄθος ἔχει καὶ πλειότερους λατρευτάς.

Ὁμοιάζει δὲ τὸ καθ' ἡμᾶς, πτηνὸν τὸ ὅποιον μόλις ἀποκτὰ πτερὰ, καὶ τὸ ὅποιον ἀνθαμιλλᾶται ἐκ φιλοτιμίας νὰ μιμηθῇ τὴν πτεῖσιν τῶν ἡδὺ ὄντων

πιτερωμένων. ἂν δὲ ἤδη δὲν δύναται, ἀλλ' ὁμως θέλει δυνηθῇ ποτε καὶ τοῦτο νὰ ὑψωθῇ τὸ πιτερω-
τον ἄρην αὐτῆς καὶ συμπυκνωθῇ.

Διὰ τοῦτο ἡμεῖς προτρέπομεν τὸν νέον νὰ ἐπιδο-
θῇ εἰς τὸ εἶδος τοῦτο. Συνιστῶμεν δὲ πρὸ
πάντων τὴν ἀνάγνωσιν τῶν Ἑλλήνων ποιητῶν
καὶ συγγραφέων ἐξ ὧν ὡ ἀπὸ πηγῆς ἀκένωτου μόνον
δύναται νὰ ὤρληθῇ ποιητικῶς, ἀλλὰ θέλει δυνηθῇ
νὰ διορθώτῃ καὶ τὴν γλῶσσάν του, μιμούμενος ὅσον
ἐνεστί τὴν καλλιέπειαν καὶ ὀρθοέπειαν ἐκκείνων. Ἡ
γλῶσσα πρέπει νὰ ᾔναι τὸ πρῶτον καὶ τὸ κυριώτερον
μελέτημα παντὸς συγγραφέως.

ΧΑΛΑΖΑ.

Οἱ σοφοὶ πολλὴ ἐκοπίασαν νὰ ἐξηγήσωσι τὸ φαιν-
μενον τῆς χαλᾶζης, καὶ πῶς σχηματίζεται, ἀλλὰ
καὶ δι' ὅσων εἶπον, πάλιν ἡ περὶ ταύτης θεωρία μέ-
νει ἀνεξήγητος καὶ δυσερμηνεύτος. Διὰ τοῦτο ἡμεῖς δὲν
θέλομεν ἀναφέρει τὰς περὶ τοῦ σχηματισμοῦ αὐτῆς
θεωρίας, περιοριζόμενοι μόνον εἰς ἀπλὴν ἐκθεσιν τοῦ
σχήματος αὐτῆς τοῦ ὄγκου καὶ τῶν συνοδευουσῶν
αὐτὴν περιστάσεων.

Τὸ σχῆμα τῆς χαλᾶζης δὲν εἶναι ὠρισμένον, δι-
ότι ποτὲ μὲν εἶναι σφαιροειδές, ἄλλοτε δὲ ἐπίμηκες
λῆγον εἰς ὄζυν, καὶ ἐνίοτε πλατύν. ὁ δὲ ὄγκος, οὐδὲ αὐ-
τὸς ἔχει προσδιορισμένον μέγεθος· διότι πολλάκις μὲν
φέρειται ὡς κόκκος, μικρός, πολλάκις δὲ ἔχει τοσοῦ-
τον ὄγκον, ὥστε καταπίπτουσα ἀφανίζει πολλάκις
τὰ ἐφ' ὧν ἐπιπίπτει σώματα. ὁ δὲ μέγιστος αὐτῆς ὄ-
γκος δὲν ὑπερβαίνει τὸ βάρος μιᾶς λίτρας.

Ἡ χαλᾶζα συνήθως εἶναι προάγγελος ραγδαίων ὑετῶν,
ἐνίοτε δὲ καὶ συνοδεύεται, οὐδὲ ποτε ὁμως πίπτει
μετὰ ὑετὸν καὶ δὲν διαρκεῖ ἡ πτώσις αὐτῆς περι-
σσότερον ἢ τὸ τετάρτου τῆς ὥρας, καθ' ὃ ὅμως πολ-
λάκις καλύπτει τὴν γῆν κατὰ πολλοὺς δακτύλους,
ἐκ τῆς πολλῆς ποσότητος. Ἡ δὲ ταχύτης τῆς κατα-
πτώσεως αὐτῆς εἶναι πολλάκις καταστρεπτικὴ, ὡ-
θουμένης βιαίως ὑπὸ τοῦ ἀνέμου, καὶ καταστρεφού-
σης τὰ ἐπὶ τῆς γῆς σώματα. Ἐπειδὴ δὲ τὰ χαλαζο-
φόρα νέφη δὲν εἶναι πολλὴ ὑψωμένα ὑπὲρ τὴν γῆν
ἐπιφάνειαν, διὰ τοῦτο μικρὴν πρὸ τῆς κατα-
πτώσεως τῆς χαλᾶζης ἀκούεται βρόμος τις καὶ θόρυ-
θος ὁμοιος τῶν ἐντὸς σάκκου προστριβομένων καρῶν,
καὶ τὸν ὅποιον ἀκούουσι συνήθως, ὅσοι διαιτῶνται
εἰς τοὺς ἀγρούς καὶ τὰ ὄρη.

Ἡ χαλᾶζα συνηθέστερον καταπίπτει τὴν ἡμέραν,
σπανιώτερον δὲ τὴν νύκτα, καὶ συνεχέστερον μὲ τὸ
θερος, ὀλιγώτερον δὲ τὸν χειμῶνα.

Διὰ νὰ προφυλαξῶσιν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῆς χα-
λᾶζης τοὺς ἀγρούς αὐτῶν, ἐπενόησαν μέσα τινα,
ἀντιχαλᾶζια κληθέντα, τὰ ὅποια ὁμως ἐπειδὴ
δὲν εἶναι ἐπιστημονικῇ ἐφεύρεσις, δὲν δύναται νὰ
ἐμποδίσωσι τὸν σχηματισμὸν τῆς χαλᾶζης, διότι
δὲν εἶναι γνωστὸν, ἂν ἡ χαλᾶζα σχηματίζεται ἐξ ἡ-

λεκτρικῶν, ἐπενεργειῶν, ὡς οἱ κεραινοὶ· οὐδὲ ἂν ὑ-
ποτεθῇ ὅτι συμβάλλει εἰς τὸν σχηματισμὸν τῆς ἡ-
λεκτρισμὸς, δύναται τὰ ἀντιχαλᾶζια ὡς ἐκ τῆς
κατασκευῆς τῶν νὰ οὐδετερώσωσι τὸν ἡλεκτρισμὸν.
Εἶναι δὲ τὰ ἀντιχαλᾶζια ράβδοι ξυλιναὶ 20 ἢ 30
ποδῶν ὕψους ἐστημέναι κατὰ διαστήματα καὶ
ἔχουσαι ἐν τῇ κορυφῇ προσκεκολλημένην αἰχμὴν σι-
δήρου ἢ χαλκοῦ, συγκοινωνοῦσα μετὰ τοῦ ἐδάφους διὰ
μεταλλίνου σύρματος ἢ διὰ χορδῆς τινος.

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

[Α. Ι. Δ.]

Ἰπάρχει παρὰ τοῖς Ἰσπανοῖς παροιμία, ὅτι πίνων
τις ὕδωρ οὐδὲ ἀσθενεῖ ἐκ τούτου, οὐδὲ εἰς χρέος ὑπο-
πίπτει, οὐδὲ τὴν σύζυγόν του ἐγκαταλείπει χηρεύου-
σαν. ἡ δὲ ἀκρασία περὶ τὴν χεῖρσιν τῶν πνευματωδῶν
πατῶν ἐξολοθερεῖ καθόλου τὸν ἀνθρώπον.

Ἰπελόγησαν, ὅτι εἰς τὴν Μεγάλῃν Βρετανίαν καὶ
εἰς τὰ πέριξ αὐτῆς, δαπανῶνται διὰ τὸν καπνὸν κατ-
έτος 93,000,000 δίστηλα! δηλαδὴ διὰ νὰ ἐξάγεται
ὡς ἀπὸ Ἀτμοπλοικῆς Καπνοδόχου ἀπὸ τοῦ ἀνθρώ-
που στόματος καὶ τῶν βωθίωνων καπνοῦ ἄτμοι, καὶ
τὴν ὑγίαν βλαπτὸν τας, δαπανᾷ ἡ ματαιότης τῶν ἀν-
θρώπων τοιαύτην χρημάτων ὑπερμέτρον ποσότητα. ἡ
ἄλλαις λέξεσι διαλύεται εἰς ἀτμὸν τισαύτη ποσότης.

Ὁ Φενελὼν εἶπέ ποτε «ἐν ὅλα τὰ πλούτη τῶν
Ἰνδιῶν, ἢ ὅλα τὰ στέμματα τῶν βασιλείων τῆς Εὐρώ-
πης, βεληθῶσιν ὑπο τοὺς πόδας μου, πρὶν ἀνταλλαγῇ
τῆς μεγάλης ἀγάπης τὴν ὅποιαν ἔχω διὰ τὴν ἀνά-
γνωσιν, ἔθελον λακτίσει πάντα ἐκεῖνα».

Συνεβούλευε τις τὸν τῆς Μακεδονίας βασιλεῖα Φί-
λιππον, νὰ οἰνοποτῇ ἀκρατέστερον. Ὁ δὲ Δημοσθένης
υπέλαβεν ὅτι τοῦτο εἶναι ἐδιότης σπόγγου, οὐχὶ δὲ ἄ-
ξιον βασιλέως.

ΠΕΡΙ ἈΝΘΡΑΚΟΣ

Ὁ Ἀνθραξ (tilex gemmae gubicus, κοινῶς Ρουβίνου λε-
γόμενον, καὶ τουρκιστὶ Γιακού;) Καὶ οὗτος εἶναι
σκληρὸς μετὰ τὸν ἀδάμαντα καὶ πολυτίμος λίθος· ἐν-
νομάσθη δὲ οὕτως φαίνεται ὡς ἀν' ῥιζὴ ἀναμένος. Εὐ-
ρίσκεται πάντοτε κρυσταλλωτὸς ὀκταγωνοειδῆς, ὡς
καὶ ὁ ἀδάμας κατὰ βαθμοὺς φοινικοειδῆς, ἔχων ἐπι-
φάνειαν λεπτῶ-τὴν καὶ στιλπνὴν. Εἰς τὸ πῦρ ἀντε-